

N° 40.

Birmdeena 6. (18.) Oktober.

1869.

Rahdita ja.

Ceſchſemmes ſinnas. No Riogas: jaunš Leelſiſts ds. No Pehterburgas: Napoleona atbilde Keiseram. No Kronſtates: Kreewu fuggis Koreaš fallā. No Kaukaſijas: ſemmes-trihzešana.

Aheſemmes ſinnas. No Englandes: ſehneſchi, — Maoru tarſchs. No Chſtreikijas: keiſers iſreiſojis us Auſtrum — meers ar Preuſcheem. No Franzijs: muhšs Dijaſints. No Spanijas: republika-neſchi dumpojabs. No Turzijas: wehrgu andele, — ugguns-grehta nelaine. No Riht-Indijas: baos un tohlera. No Japanaš: Japana dohdahš pee meera.

Žittas jaunās ſinnas. No Riogas: palihštibos veedriba zeetunneeteem. No Eritates: pah ſcha gadda plauſchanu. No Drenburgas: mallas truhšums beigts. No Chſtreikijas: pah to nelaine Bittne.

Jaunakahš ſinnas. Stahts par wezzeem un jauncem ſkuntes-darbeem. Kahš wahrs par mannu reiſoſchanu Helweziā 1869. Glabſchanas ballas. Par ſianu. Kwiite. Grahmata ſinnas. Andeles ſinnas.

Feeliſtumā. Iſhigans. Saktis ar Willu Kā Fridriſs Leelaš (wezzajs Frižis) us daſhu ſchehlaſtibas luhgſchanahš atbildeis. Swariga ſinnas preeſch ſeewiſchlahm.

Ceſchſemmes ſinnas.

No Riogas, 27tā Septbr. Walſts-awifeš no 16ta September laſſam: „Leelſiſten: Olga Teodorowna ſchodeen dſemdeja dehlu, kaš pee kriſtibas dabbuja to wahrdū Leelſiſts Sergei Michailowitſch.“

No Pehterburgas. Jaunais Franzijs wehst-neekš, no Franzijs waldbſchanas pee muhſu Keisera ſubtibts, atneſſis keisera Napoleona atbildeš rakſtu muhſu Keiseram, jo muhſu Keiſers winnu bij aizinajis nahkt us to nahkoſchā gaddā Pehterburgā noturramu prezes-iſrahdiſchanu. Šhinnā atbilde Napoleonaš par aizinaſchanu pateizahš un apoſhlahš gan nahkt us Pehterburgu, ja weſſeliba winnam to pakauſchoht un ja žits kawellis no walſts buhſchanas winnam ne-eeſtaſchotees žekā.

No Kronſtates. Kreewu karra-fuggim, „So-

bal“ wahrdā, gabbijahš Rihtas ſemme, Koreaš fallā, kahdu turrenes ſkanſti bombardeereht. Tas notizis tā: Tas fuggis, tā jau pee karra-fuggem eeraddums, pa Rihtas juhrahm apkahrt braukajis un tam bijis usdohts Koreaš fallas apſtattigt. No fugga weena laiwa bij pee enkura nolikufehš pee kahdas fallas, fur weena ſkanſte ar muhri apwalnota bij wirſū; no ſchahš laiwas kahds jaunš offizeeris, Malzew wahrdā, ar ſawa preeſchneela ſianu un no weena paſcha matroſſiſcha pawaddihts, iſgahja us mallu, uhdens putnuš ſchaut, jo pee juhras krittuma tee tur leelōš pulkōš bij redjami. Kad offizeeris bij iſgahjis us ſemmi un matroſſiſ ar laiwinu pee leelgabbalu laiwas atpalkat atbrauzis, tad no ſkanſtes kahdi 50 Koreaš ſalbati iſlihdā un ſchaudami offizeeram uſkritta. Kad komandeeris no paſcha fugga zaur hihkeri to bij eeraudſižis, tad tas apbrunnotu laiwu ſuhſtija offizeeram palihgā un ſawus leelgabbalus laida teem uſkrittejeem wirſū, kaš tad arri tublin ſahka atpalkat mauktees un weenu no ſawejeem us platiſcha atſtahja, jo to Malzewa diwſtohbri ſlinteri bij pee ſemmes gahſuſe. Malzewš patš no eenaidneeku lohdehm bij iſgahbees tiklai zaur to, ka tas juhrā briedda eeſchā tik taht, ka tik ſlinteri ween wehl warreja uhdens wirſū turreht. Šchahda naidiga ſanemſchana muhſu karra-wihruš ditti ſalaitinaja, ka leelgabbalu laiwas komandeeris ar ſaweem offizeereem pah to ſarunnajees, nehmahš to ſkanſti bombardeereht. Šchahwa 65 reiſes, 10 reiſes ar bombahm, bet eenaidneeki neſchahwa wiš pretti, jo tai ſkanſte nebijis neweens patš leelgabbals. Muhreem gan maš ſlahdejuſchi, bet wairak tahm mahjahm, no kurrahm žittas degguſchahš. Kad tā

fawa farroga gohdu bij atreebuschi, tad „Sobols“ brauzo no turrenes probjam.

No Kaukasijas. 21mâ August deenâ pehz pafsdeenas pulst. 3 Schemacha pilsehta zaur semmes-tribzeschanu warren pohstita. Jau zaur daschadahm dabbas sibmehm ilgi papreelsch warrejuschi nomannih, ka tahda nelaimo effoht zekkâ: fausa miqta aplahja wiffu to apgabbalu, gais bi dilti karst, fo til rettas deenwidus wehja pubsmas wehfinaja. Pilsehta weens gaisâ uhdeni mejdams awots isdewa netihru uhdeni, kas arween beesaks un netihrafs palikka. Gais Schemacha pilsehta un Sundi zeemâ smirdeja itt kâ ar kiplohu smalku un neilgi preelsch paschas tabs semmes-tribzeschanas dsirdeja semmes celschâ itt kâ pehrkono rihbeschanu. Tuhlin pehz tam fazehlahs beesi puttekti no rihpa-puffes us waktareem eedami. Bet nu arr, peeminnetâ laikâ, semme, us ka Schemacha pilsehta stahm, fakta lohziates kâ uhdens wilni un kâ tas gabja lihds 22 sekundes no weetas. Bet til rettas mahjas palikka wesselas, leelaka daktâ irr woi stipri fastahdetas, jeb arri pawiffam sagruuschas. Schi semmes tribzeschana aisnehma 5000 kwadrat-werstes leelu semmes gabbalu. Woi kahdi zilweki arr tē gallu dabbujuschi, pah to naw nekahdas sinnas.

Ahrsemmes sinnas.

No Englandes. Is Ithru semmes arween nahsoht sinnas, ka laudis pa leeleem pulkeem lasfoates kohpâ, un gribboht waldischanu peespeest, lai tohs wehl apzeetinatus Tehneeschus laischoht us brihwahm kahjam. Schahdi kauschu pulki fazekotees pa wiffu semmi un jo deenas wairat pecrohotees klah.

— Jaunehlandē karschs ar Maoreem plohsotees wehl weenadi ween un turrenes kolonisteam wehl neeffoht nekahda labba zerriba. Diwi pasihstami dumpineeku galwineeki luhkojoh tohs labbi meerigohs laudis arr pahrrunnah, lai ar winacem weenu walgu welf. Weens no teem, fo zitti par preesteri pazehluschi, rakstijis sawam beedram schahdu grahmatu: „Es to Girepeshu saldatu Schmidt kâ wehrschugattas gabbalu esmu apehdie. Winsch tikka katlâ iswahrihts, un seewas un behrni palihdseja to apehst. Esmu esahzjis zilwekus ehst un manna rihle irr katrâ laikâ waktâ preelsch zilweku gattas.“ — Kolonisteam truhst saldatu, ar fo cenaidneelus sawaldih.

No Ghistreikijas ta sinna nahfufe, ka keisers Franzis Josefs effoht apnehmees reioht us Suces kanala eswehtischanu, fo effoht nolikkuschi us 17tu (Stu) Nowember deenu. Papreelsch tas buhschoht Konstantinopelē sultanu apsehrst un tad kohpâ ar jultanu un Franzijas keisereeni Gigeniu swehto semmi apmekleht. Ghistreikeeschi pah to tohti preezigi, ka winnu keisers ar sawu pilnu gohdu us Austruma semmehm reiojoh, jo tas nu buhschoht winnu andelei par leelu labbumu.

Ka nu weenreij Ghistreiki paliks ar Prubschuum draudfigi, to gan drih warr tizeht; jo nupat pagahjuschas deenas Prubschu krohna-prinzis nobrauzis Wihne, Ghistreiku keiseru apmekleht un ar to parahdih, ka winneem cenaida wairs neeffoht nekahda. Wihneeschi winnu fanehmusch ar leelu gohdu un keisers pats winnu sagaidijis pee babnusch, kur mihligi apweizinajuschees. Pa to laiku Ghistreikeeschu karra-musihkis spehlejis Prubschu tautas dseesmu. Ghistreiku keisers bijis gehrbees Prubschu un Prubschu prinzis atkal Ghistreiku palkawneeka mundeerâ. Lai Deews dohd, ka schi draudsi buhtu pateefiga un ka Ghistreikeeschi labbat darbotohs sawas semmes labbumu sekneht un neectu zekkâ Wahjemmes walstehm, kas sawâ starpâ gribb saweenotees weenâ beedribâ.

No Franzijas. Jau effam dsirdejuschi, ka daschi kattoku biskapi uu preesteri us leelo konzihli taifidamees, nebuht naw ar pahwestu weenâ prahkâ uu tadeht, fo spehdami, tam pretti runna. Tahdâ pat prahkâ kahds Karmeliteeschu ordena muhks un mahzitajs, wahrdâ Hijazints, Parihse pee Notre-dame basnijas, grahmatu farakstijis un laudis sawa ordena preelschneekam us Rohmu. Winsch israhdijis, ka tahda konzihle nekam nederroht, kur gribboht speest, zilweku prahkam paklausih; bet waijagoht tahdu konzihli turreht, kur mahza ihstu kristigu mahzibu, Kristus mihlestitibu un darriht to ween, fo Deewa wahrdes pagehr. Parihneeki pah to preezajahs, bet pahwestneeki mahzitaju aprahja un tam pawehleja darriht kâ, kâ pahwesta likkumi pawehl. Un tant gan mahzitajs runnaja, ka winnam kâ jadarroht, kâ firds apsinnafehana pawehl, tad tas tomehr neko nelihdseja. Strihds bija leeks un garfchs; bet muhks redsedams, ka winsch leelo pulku neuzwarreschoht un kad winnam tomehr arri negrikbejahs kâ darriht, kâ prettineeki pawehl, tad winsch pehdigi aisdewahs us to semmi, kur katram brihw pehz sawas firdsapinnafchanas Deewam kalpoh, probti, winsch aisreioja us Amerikus sabedrotahm walstehm probjam.

No Spanijas. Republikaneeschu nemeers arween eioht wairumâ un jau pa to ihu laiku, kamehr tee dumpojahs, tee wairat skahdes padarrijuschi, ne kâ Karliski pa to ilgaku laiku. Tahs sapohstias telegrafa lihrijas gan atkal drih warr fatahst, bet kâ newarr wis isdohstees ar dselsu-zekkeem, fo tee arr sapohstijuschi un to naw wis masums. Zittâ zekkâ bijuschi dahrgi tilti, kas arr' nopohstiti un t. pr. Tâ nu tauta patte sawu labbumu ahda un few pascheem neisfakkamu pohstu padarra, — lai gan preelsch gadda laika, kad dumpi pabeidsa, wiffi til slanni gamileja par to panahktu brihwibu. No lai darra ar tahdeem, kas wehrgoschan raddusch, brihwibu nespehj paneht un tadeht atkal sem karra-waldischanas leekami. Waldischanai leelas raises ar tahdeem, jo leelo daktâ karra-spehka aisjuh-

tijuse us Ruba fallu, gribbedama to wehl paglahbt. Prims bijis Parihse pee keisera Napoleona, to — ta fakka — lubgt, lai palihds pahrunnabt Stalijas fehninu, ka tas prinzi Lohmu, Genuas erzogu dohtu winneem par fehninu, un keisers Napoleons, kam arri republika irr prettiga, to labprabt usnehmees darriht; bet Wiktors Emmanuels nekà nepeelaischotees un prinzim Lohmam nekaujoht wis us tahda nedrohscha trohna sehstees. Deews sinn, kà nu Spaneescheem isdohsees.

No Turzijas. No Rohdus fallas raksta, ka Turki wehl kohpjoht un usturroht to no wiffahm prabtigahm tautahm fenn eenihdetu un atmestu wehrgu andeli, un winni to wehl dsennoht leeliski. Rupa nesenn Rohdus pilsehtà redsehts, ka Turks 20 jannus Neegerus us tirgu pahrdewis. Pirzeju pulkà bijis pats turrenes farra-wihru komandeeris Sulci-man Bei. Pahrscho nedarbu Englandes konsulis sinnu dewis Englandes wehstneekem Konstantinopelè, lai tas Turku semmes waldischanai peerahdoht tahdu darbu, kas wiann notaisichanai pretti un fo Turku teefas nemellejoht wis aislaweht, bet paschas paleekoht par lihswainigahm.

Wehl no turrenes. 28ta Juni deenà Janinas pilsehtà iszehlees leels uggun-grehts, kas gandrihs wiffu to pilsehtu pelnòs lizzis. Kreewu konsulis Leontjew ohtrà deenà pehz tabs breefmigas nelaimes lizzis naudas dahwanas isdallihst stary teem nabbagakeem kristiteem eedshwotajeem un schihdeem un to preefch muamedaneescheem isdallamu naudu peesuhthijs Kadisam jeb Turku gubernatoram, lai isdalla. Bet Kadis bijis til lepnis, ka to naudu fuhthijs atpakkat un lizzis fazzihst, ka muamedaneescheem neweenam ne-effoht truhkums. Bet winna muamedaneeschi nedohmaja wis tà, kà Kadis dohmaja; tee til fo pahrscho sinnaht dabbuja, sawus wezzatohs pee Kreewu konsula fuhthija, to palihdsibu islubgt, fo arr tuhlin dabbuja.

No Nih-Judijas, Asija. Sinna, kas no Indijas nahkuschas, stabsta, ka, — kà jau agraf warreja dohmabt — tur taggad leels bads kahjäs un lihds ar baddu lippigas fehrgas, kas leelu pohstu lauschu stary padarroht. Neween augsch- un widus-Indija, bet arri Bengalè effoht ta sohdbia usbruttuse. Pendschabas teefas fungi fakka, ka ir nahkams gads buhschoht faufs badda gads un tadeht jau pee laita jafataifotees tam pretti turretees. Radichputanas aprinki isfattotees pawiffam breefmigi. Lauki un tibrumi stabwoht pohstà, pahrtikka effoht retta prezze un kohlera fehriga laudis laujoht bes mehra. Gwaliorà ween pa trim neddetahm nomirruschi kahdi 2000 zilweli un zittu pilsehtu waijagohst pawiffam atstahst uhdens truhfuma deht. Kas ween paspehjoht, tee eijohst no tahm pohsta weetahm prohjam.

No Japanas. Tahs sinna, kas taggad no turrenes nahkuschas, to israhda, ka Japanà tas

eekschigs nemeers un karschs laifam beidses. Tad nu arri gribb zittas leetas labbafi cetaisht un paschu tizzibu kuhsh pahrtaisht. Printschi, kas bij leeli pahrwaldineeki pahrsaweem ihpacheem semmes gabbaleem, tee sawu wabrdu un warru nodohb Mikadosam rohtà un tas winnus ezejt par gubernatoreem pahrsaweem pascheem semmes gabbaleem. Budda tizzibu tee taggad atmettischoht un greefischotees atpakkat pee sawas wezzas Schinta mahzibas ween. Te nu waldischanai buhschoht tas labbums, ka Budda basnizu un klosteru mantas ta nemsh preefchsewis. — Stary teem daudj un daschadeem jauncem liffumeem, fo tee taggad zehluschi, atrohdaht arr' tahdi, kas labprabt newehle, ka Japaneeschi zittas semmes deenestu usnemem pee zittahm tautahm. Japanectim pawiffam newarroht wehleht sweschu ammatu zittà semme usaemt. Kad nu to newarroht aisleegt, ka Japanects pee sweschineekem deenestà eestahjabs, tad waldischanai tomehr waijagohst saweem pawalstneekem peefohdinabt, pehz Japaneeschu mohdes gehrbtees un mattus dsibt. Teem, kas pee sweschineekem deen, waijagohst zetti aisleegt, semmes noslehpunus sweschineekem isstahstibt un winnu gekkibäs eeraddinatees. — Tad wehl teem prabhà nahzis, ka warroht gadditees, ka winnu seewischkas no sweschineekem behrnus dabbujohst, kas tak nebuhtu pareisi un winnu zilki famaitatu. Pahrscho nohspreeduschu, waldischanu lubgt, lai ta schahdus behrnus sawa apfargaschanà patur'lihds nosajziteem gaddeem un tad lai tohs no semmes raida ahra un t. pr.

Zittas jaunus sinna.

No Nihgas. Nihgas gubernijas-zeetuma komiteja gribb cetaisht beedribu, kurras darbs buhschoht gahdabt pahrsaweem no zeetuma atlaisteem zeetumneekem. Schi beedriba 1) gahdabs un us labbu waddiht tohs, no sohda- un ismellefchanas-zeetuma atlaistus zeetumneekus, weenabi ruhpedamabs pahrsaweem winnu garrigu-un meesigu labflahschanohts. 2) Schi beedriba pee tahdeem sawu darbu eefahst tad, kad tee no zeetuma islaisti, brijwu kauschu dsihwi atkal usnemem. 3) Beedribà warr eedohtees wiffadu kahrtu laudis, no wiffadahm tizzibahm, wihreeschi woi seeweeschi, kas labbà prabhà usnemabs to darriht, kas schahdeem beedreem peenahfahs. 4) Beedribu darbs irr, woi dahwanas peenest, jeb zittabà wihse kà lihds darbotees pee atlaistu zeetumneeku labbschanas. 5) Liffai tahdeem zilwekem, kas pa to laifu, kamehr zeetumà, wehlejabs, ka beedriba winneem palihdschu, un pahrscho zeetuma preefchneeki labbas leezibas warr doht, tiffai tahdeem schi beedriba usnemabs palihdscheht, un prohthi, tahdà wihse, ka beedriba zaur saweem lihdsbeedreem gahdabs tahdeem kahdu weetu un pelnu, teem palihdschis sawa agrakà ammatà atkal prohjam strahdabt, teem, ja waijag, no sawas kaffes naudu aislehnehs, tohs ais-

stahwehs prett nelectigahm neewaschanahm un wis-
tada wihsé teem par palihgu buhs, tohs us labbu
lohziht un labba zekka waddiht, un t. pr.

No Trifates, 25tä September. „Dauds labba
nefs mums leetutiasch, bet ja lihst dauds, tad stahde
wiasch.“ Slapja pee mums schogadd' bij waffara.
Mas bij to deenu eelsch Mai un Juni mehnescheem,
kur leetus weenâ lihshana nelihja. Arri paschâ
feena-mehnesi, Juli, gandrihs katru deenu no weetas
leetus nahze. 4tä, 5tä un 6tä Juli nahze tahds
leetus, ka wiffas mallas pahrluhde. Gauja fazeh-
lahs leelata, nekâ pawaffarâ uu zaur to nabbageem
Gauj'malneesem dikti leelu pohstu un skahdi pa-
darrija. Dauds Gauj'mallas fainneesem rudsi un
waffarajs wiffai noslihke. Sable ptawas gan bij
dikti smulka auguse, bet so lihds augshana, ja ne-
dabohn rohka. — Gaujas- un uppes-ptawas, kas
tad wehl nebij noptautas, pahrluhde un ar uhdens
netihrumcem wiffai tappe nonestas, ka ptaut nemas
wairs nederr. Ptawas, kas jau bij noptautas, at-
kal feens schuhnds un kaudses appluhde. Seens,
kas gubbâs un wahlâs bij, tilke no straumes pa-
wiffam aisrauts, dascham fainneesem lihds 15 we-
sumeem. — Tahda bailiga un behdiga bij waffara.
— Gan jau daschs laika-praweets fluddinaja, ka
fehklas schogadd' nebuschoht, rudsi neaugshoht ta-
deht, ka ar slapjumu ween breedusch. Bet, gohds
Deewam, wiffas fehklas schogadd' aug, patt' nab-
baga linnusehla, kas schogadd wairak galwu nolee-
kuse gluhneja, nekâ taifni stahweja, — nepaleel pak-
kat. — Laika-praweets nu stattahs peeri fawilzis,
kâ rudsihts par spihiti jatto, un negribb wis lab-
prahd dsirdeht, ka schis effoht teizis, ka rudsi neaug-
shoht. — Schè attal redsam, ka ta Kunga rohka
naw nelad pahkfinata, un ka wiasch turr, to ween-
reij sohlijis, fazzidams: „Kamehr deenas wirs sem-
mes auhsis, nemittefees fehshana un ptauschana“
un t. pr., — jebshu gan laika-praweetschi isbrehz,
ka nu wifs effoht pohstâ, ka pehz scho kalendereš
naw iskrittis. — Birna falna bij 19tä Augustâ.
Rudsi bij dikti brangi augusch. Jebshu gan til
dauds ueisdohd, kâ pehrn', tad tatschu irr jafalka,
ka labs gads irr. Waffarajs semmalâs weetas gan
irr noslihzis, bet tadeht arr wehl deesgan irr pee-
audjis, to kull. Ahra birst, ka Deewam schehligam
pateikt nespehjam.

Kaut gan feenu schwalke rohka dabbujahm, flitta,
slapja laika deht, — tad tomehr lohpu-barribas buhs
deesgan zaur to, ka waffarajs labbi pa-audjis. —
Bet, so gan tee lai darra, kas feena itt mas, wai
nemas, naw rohka dabbujusch. tadeht, ka ptawas no
Gaujas jeb zittahm uppehm pahrluhduschas, un
kam rudsi un waffarajs pa pufsei un pa leelakai
dalkai noslihzis? — Wai tee gan warr teikt scho
gaddu par labbu? — Ne! Bet mehs, kam uhdens
nekahdu leelu pohstu naw padarrijis, dohsim win-
neem, palihdseim winneem, zil muhsu spehka un

sinna stahw, un ja ta darrihm, tad wiffi zauri tiz-
zifim. Kartuppetu irr deesgan appafschâ, bet ma-
fina gan tadeht, ka slapja laika deht laksti paschâ
pilnâ breechanas laika sahke nokalst ar to sinnamu,
slapja laika effoschu kolera-fehrgu. — „Bet par to,
kas katram dohts, Deewam lai flann flaw' un gohds!“

Fr. Mbrg.

No Drenburgas. Te jau no fenn laikeem
tahs behdas, ka malka truhst preesch kurrinascha-
nas un zaur to ween newarrejuschi tur nekahds
fabrikus eetaifht. Tapat arri neusdrohschimajusches
taifht to dielsu-zekku no Drenburgas us Samaru,
jo ar to tad lokomotiwes kurrinaht? Bet nu tag-
gad tahs raises effoht beigtas, jo usgahjuschi al-
mina ohgles, newis masumu, bet papilnam, to til wai-
jag laust no semmes ahra.

No Chsirekijas. Is Brinnes raksta pah
to kauschanohs, so 39 Ari. isstahstijam, ta: Lam no
grahsa Hompesch fashautam Müller kungam spit-
tali ta lohde irr iswilka. Lohde bij 2½ zolles
dsifti eegahjuse un kâ rahdabs, arri kauls irr plih-
fis skabargos. Kad lohde bij iswilka, tad Müller
kungam galwa dikti sahpeja; taggad effoht labba
un warr zerreht, ka to isabrstehs gan; til to ween
wehl newarr sinnaht, woi labba ajs nebus pa
kaldai dalkai jeb pawiffam maitata. — Grahs
Hompesch nemas ne-effoht meerâ, ka to ta turra zee-
tumâ eeslohdstu, bet grihbhoht, lai scho us appal-
roschanu palaischoht wakkâ, — so teefas negrihbhoht
wis darriht. Ismekleschana teek turreta bes kahdas
kaweschanahs un ja Müllera isweffeloshanohs ne-
grihbhehs nogaidiht, tad laikam nahkoschâs deenas
teefaschanu gallâ weddihs.

Jaunakahs sinnas.

No Wehterburgas, 30. September. Zaur Englan-
des paslubbinaschanu kahds kaiminsch mahzâhs Bucharijai
wirsa un Emiram wajag no Kreewu semmes palihdsibu luhg-
tees. Wiasch pee muhsu Keisera kuhitja fawu dehu un
wehstneekus ar peeklahjigu nodoshchanu jeb massu, ka lai
pehzat wima dehlam drohschi palistu tas waldineeka trohnis.

No Wehterburgas, 1mâ Oktober, (teleg.) Rihta
Bucharas emira dehs ar teem wehstneekem te eereisofchoht.

No Odeffas, 22. September. Keiseriska Augstiba
Leelfirsis Nikolai Mitolajewitsch tas jaunatais irr schorih
Liwadija eereisofjis un schowattar reisohs tablat us Kijewu.

No Wenedigas, 10. Oktober. Pruhshu trohna-
prinzis waktar riht te eereisoja un diwi kehina adjutanti
to fanehma un apfweizinaja. Waktarâ pilsehta bij ar
uggunihm grejnota un kaudis prinzi apfweizinaja ar leelu
firs-preeku. — Kâ teiz, Franzijas keisereeni tee paschi
kandis nemas ne-effoht wehra likusch, kad ta nesenn te bija.

No Atehnes, 29. Septbr. (11. Oktbr.). Franzijas
keisereene Eugenia waktar waktarâ te eereisoja un schodeen
brauts tablat prohjam us Konstantinopeli.

No Konstantinopeles, 13tä (1ma) Oktober, (te-
leg.) Franzijas keisereene schodeen pehz pufdeenâs te
eereisoja. Sultans no leela pulka kauschu pawaddihts pee
Bosvarus krahta us wiffu brangalo wihs to fanehma.
Waktarâ pee sultana turreja gohda-malkiti un tad bij ug-
gunoshana pa pilsehtas nammeem.

Stahsti par wezzeem un jameem fknustes-darbeem.

I. Par wezzahm warrenahm milschu buhwehm.

Mehs sawa weenteesigã semmitẽ un ihpãschu us semmehm dshwobami mas ko sinnam un saprohtam no pasaul' leelahm un brihnischlahm fknustes-buhwehm, ko zilweki ar sawu warru un gudribu paspehjuschi un isstrahdajuschu. Daschu kobschu muischu redsedami jau pabrihnojamees par to leelisku un kobschu isbuhweschanu, un pee daschas kobschas isstrahdaschanas arri irr ko pabrihnitees. Kas wehl tabtak us klajumu bijis, tas redsejis wehl leelakus un fknustigakus zilweku darbus un buhwes. Rihgu apstaktijuschamees, tam jau irr dikti ko pabrihnitees par tahm warrenahm buhwehm un basnizahm ar teem leelischkeem isdurtumeem un daschadahm fknustehm, kas pee tahm redsami. Ja kahds wehl tabtak bijis nekã libds Rihgu ween — libds Pechterburgu, tas wehl wairak milfigas fknustigas buhwes redsejis un t. pr. Bet waj dohmajeet, ka Rihgã un Pechterburgã jau wiffas leelas un warrenas brihnuma fknustes-buhwes redsamã? — Ne kã. — Ne warru leegt, ka ir schẽ irr deesgau sawa teefa ko redseht un pabrihnotees; tomehr wehl irr weetas pasaulẽ, fur dauds leelakas un warrenakas brihnuma fknustes-buhwes irr redsamã. Gan wezzõs laifõs, zilweki, kam us tam bija warra un sapraschana, irr warren milfigus un brihnischkus darbus isstrahdajuschu, ko wehl taggad pehz dascheem tuhstoscheem gaddeem apbrihnojã; gan arri wehl taggad, fur wajadsigs un spehks us tam irr, zilweki warreni leelas un brihnischkas buhwes uszett un fknustigus darbus isbarra, tomehr ar to starpibu, ka wezzas pasaul leelas un milfigas buhwes zeltas apbrihnošanas deht, bet taggadejee leelee brihnischki darbi irr wairak wajadsibas un labbuma deht isstrahdati. — Par abbeju laifu buhwehm un darbeem tad nu schẽ ar ihseem wahrdeem pastahstischu.

Katra fshlota tauta sinna runnãht par teem 7 warreni leelee wezzu laifu brihnuma darbeem jeb milfigahm buhwehm. Tahs nosauz: 1) Egiptes piramides; 2) Bahbeles gaisa-dahrju; 3) Ejesus Dianã basnizu; 4) Olimpjas Jupitera bildi; 5) Rohdus koloffus bildi (Apollus); 6) Karijas mausoleuma (kappa-sihmi) un 7) Fãhrus bahku. Scheem libdsejas warren leelas un apbrihnojamas wehl irr Tebes wezzas atleelas un Bahbeles, Atehes un Rohmas wezzas leelas un fknustigas buhwes.

1) Egiptes piramides, spinkses un obeliskas irr gan wezzas warren milfigas un apbrihnojamas buhwes un fknustes darbi, un usrahã wezzu tumschu laifu tautu leelisku fknusti un warru. Piramides irr warreni leelas 4-kantigas ehkas, kas no wiffahm puffedm us augschu korpã rauzãhs, kã daschi muhsu kegetu zepki. Eiropeeschi, kas tur bijuschu, stahsta, ka tahs leelakãhs effoht 746 pehdas garr katru tanti pee pamata garras un libds 500

pehdas augstas. (Pehz schi flaita wiffa ta grunts irr wairak nekã 15 puhruweetas semmes eenehmuse.) Stahsta, ka tee pamatti labbu teesu ar smiltihm apputtinati, un pee appalschas wehl plaschali, libds 800 pehdahm us katru tanti bijuschas. Tata warrenas milschu ehkas! — Winnas naw muhretas, bet no leeleeem fchetekantigeem almineem uskrautas. Tai leelakai ectoht gangis eelschã. Rejneeki, kas tur bijuschu, stahsta, ka tur eelschã til karsts, kã drehbes janoleek; ar wehskulturi rohkã tee kahpuschi pa to garru gangi us leiju. Beidscht gangis palizzis til sems, ka fcheterrahpu bijis jalihsch. Pehzak tãpat kahpuschi us augschu. Tad zaur semmahm durihm eelihduschu ruhme ar granitu seenmallahm. Ruhmes widdũ bijis mormora farkofags (leelã almina farkls) bes wahka. Tur wissapfãhrt dauds almina trauku gabbali. Zitti gangi bijuschu aishirruschi. Kreisã puffed redsejuschi warren dshku akku. Uhpuffed wissapfãhrt 4 pehdas augstas kahpes no semmes libds pascham spizzumam, kas wehl effoht 18 pehdas us wiffahm kantehm platta. Kam galwa nereibst, tas tur warroht zeereht. Kahds Angleets Osiemiers tur effoht uskãhpis un zeerejis.

Obeliski irr libds 180 pehdahm (30 affihm) garri fchetekantigi (24 pehdas us katru tanti) no weena almina iszirsti stabbi ar spizzeem galleem. Israhboti ar Egipteeschu bilschu raksteem. Spinkses irr no weena almina iszirstas lauwas ar jumprawas galwu, bet til warren milfigi leelas, ka galwa ween 25 pehdas garra un no aushim libds smalkara galla 15 pehdas. Wifs rumpis effoht libds 125 pehdahm garsch.

Wezzas pasaulẽs ohtrais milfigs brihnuma darbs, irr gaisa dahrjs Bahbelẽ. Schis bija fchetekantigis un ta wirseja tahsche 100 pehdas augsta. Katra tahsche bija weena pah ohtru til augsta, ka kohseem ruhmes augt un wehisch warreja zaur wifftees. Kad tohs muhra pihlarus, kas wiffu saturreja, apluhsoja, libds ar wiffseem teem dahrja panteem, kas ar sawcem kohseem, puffedm un kobschumeem, zits wirs zitta stahweja, tad gan to warreja nosault par milfigu brihnuma darbu. Patte Bahbele arri bijuse milfiga pilsehta, ar plattahm eelahm un warren leelahm pillihm, ihpãschu Eirates tilta abbejõs gallõs. Pilssehta bijuse fchetekantiga ar augsteem muhreem apfãhrt un dauds tohrneem us teem muhreem.

Treschais milfigs fknustes darbs bijis Dianã (jatts deewes) basniza Ejesu, apmuhreta wissapfãhrt ar baltu mormoru, un til fknustigi isbuhweta, ka wais ohtru tahdu buhwi nefur nesinnajuschu. Basniza bijuse 425 pehdas garra. 127 pihlari 60 pehdas garri, no til pat dauds leelungeem schinkoti, bija wissapfãhrt to basnizu. Eelschã bijuschas aplam dauds bildes un bilschu mahlejumi un zittas fknustes. 200 gaddus pee tahs buhwejuschi, kamehr to tahdu wiffã pasaulẽ isflawetu ustaisijuschu. To-

mehr nejebga wihrinsch gribbedams pasaulé sewim nepeemirstamu peemianu pamest, to nobedsinajis. Pehzak ar leelabm publehm to wehl kobschaku usbuhweja un ir seewas nescheljoja sawus gresnumus par polihdssibu pee buhweschanas. — Senn tas wiss atfal jau sagruwis, dauds smalki isdurti bilschu gabali guft tur apfabrt pa smiltihm ismehtati un nabaga zeems usmettees us scheem milschu gruwescheem.

Bettortais milsigs stunstes darbs irr Olimpijas Jupitera bilde Greeku semmè. Fidijas, tas isflawehets bilschumeisteris to til milsigi leelu un kobschu isstahdajis no sawa pascha selta, sudraba, elfenbeina (elefantu sohveem) un ebenkohka (mellakohka). Dauds pihlaru rindes bija apfabrt to trohni, us to schis deewetlis sibdeja. Schee pihlari bija apbildeti ar notikumem no Jupitera dsihwes. Seltobts eljes lappu krohnis bija us winna peeres. Kruhtis un musluka pilli elfoni plifki, taifiti no elfenbeina nopullereti faulè til sibdeja ween. Gurnus un fahjas apfedsa plaschs pantains seltohts mehrelis. Uswarra deewe ar issteptu rohku tam lifta jannu wainagu galwà. Kreisà rohka tas turreja zepteri, us ka sehdeja ehrglis ar isplattiteem spahrneem, un preefsch stattitajem un luhdsejem wiss bija apsegts ar dahrgu raibu dekki.

Peehtais milsigs brihnuma darbs bijis Mauselleums, Karijas kehnina Mauselus kappa sibme, to winna seewa, kehnineene Artemisija, Halikarnassè wianna walsts-pilskschta us basnizas wihti tam lifta usbuhweht, un fur eelschà un appalschà ta kehnina libki nolitta. Ta nostummuse, bet samanniga atraitne, fasaenza tohs ta laika isflawetus buhwmeisterus, pawehleja teem wiffas sawas gudribas lift tohpà, un nedj akminus nedj seltu un sudrabu schelohbt, to milsigu buhwi ar 4 fassadeem usbuhweht. Wiss apfabrt to buhwi bija dahrgas isdurtas un istaltas bildes (statues). Paschà widdu augfcham, wiffam buhwim par krohni, bija augsta piramide, un us tahs spizzu wirsgallu stahweja ar 4 sirgeem aisjuhgti ratti, kurròs eelschà sehdeja ta nomiruscha kehnina bilde, no eageeem apfargata. Ar warrenu stahli to eefwehtija, un teem isflaweteem runnatajem bija uesteifschanas runnas jarunna. Artemisija gan nepeedsihwoja, kad mauselleumu gattawu dabbuja, bet sawa laulata drauga pelnus arween pamas eedsehruse ta nomirra. — Pehz schi wahrda leelas un brihnischkas kappa-sihmes wehl taggad sauz par mausoleem. G. D.

(Us preefschu wehl.)

Kahds wahrds par mannu reisofschann Helwezija waffarà 1869.

Tas leelafais jaukums Helwezija irr, kad usfahpj jeb usjahj us augstu kalnn. No kalna galla ta wissjaukatala stattschana.

Dirvus kalnus esmu usjahjis. Katram kalnam faws wahrds. Weenam irr Pitts Langward

wahrda, ohtram Faulhorn. Tas pirmais kalns irr 10,000 pehdas augsts. No schis augstums eesihme, to lassitaji atfahrtihz, eewehrodami, ka Sinai kalns Dypetalna draudè tas augstafais kalns Widsemme effoht un ka winsch tomehr nau augstaks ne ka 800 pehdas. Tad nu Langwards irr 13 reif augstaks nekà Sinai. No Langwarda ihpaschi wesselas riidas leddus kalnu redsami. Bet tè ihpaschi par Faulhorna kalna uestahpschannu gribbu runnabt.

Tihri brihnums, zil smalki tee sirgi us kahpschannu dihditi, itt kà buhtu kafas bijuschas. Tomehr usjagt kalnam ween warr. Uj leiju newarr jagt. Uj tam tas kalns par daudj stahws. To jau arri gandrihs newarr saprast, kà tee mihtee sirdsini tewi libdjs kalna gallam nefs.

Tas gan katram zilwekam buhtu labbi, kad weenreis us augstu kalnu kahptu jeb jachtu. Deewa radischchanas brihnumi tewim tur sfaidri preefsch azzim stahw.

Mannim par sneegeem un leddu bij jajahj, paschà wissstarstala waffaras laita. Tur augfchà, kalna galla, neaug ne kobsinsch, ne krahmiasch. Wiss ehdamajs, wiffas leetas, ir malka preefsch dedsinaschanas 3 stundas tabtumà no eeleijas uj plezzeem teef atnesta. Kalna galla irr weena mahjina, kas wairaf' Widssemmes kroggeem libhsinajahs, ne kà Helwezijas lepneem trakteereem, kas sfaidri falkoht irr sfaisstas pillis. Tur par nakti palittu. Kahdi 40 weesi no wissadahm tautahm, ihpaschi Angli, kungi un leelmabtes, preilenes un behrni tur bij fassajuschees. Mahjina bij aufsta, istabas bij aufstas, gultas leddainas. Weena mahjinas pufse ar sneegeem bij peeputtinata. Pulksten peezòs no ribta ar pulkstenu swannija. Wiffi ahtri apgehrbabs un ahra steidsabs, stattitees, kà faulite uslezz. Deht leela aufstuma gandrihs wiffi ar saweem balteem willaineem gultas dekkeem bij apsegguschees un kà kehmi issfattijahs.

Tè nu gan bija to stattitees. Scho bildi mahscham ne-asmirfischu, kaut arri simts gaddus wezs palittu. No weenas pufses tee padebbeschi, bet ne wis pahrmums, bet semm mums. Padebbeschi nemas nekufsteja un kà dseljes juhra issfattijahs.

No ohtras pufses ta nebeidjama kalnu milsu rinda, tas Eigers un tà prohjam. Schee milsi sawas galwas isbahsa ij padebbescheem, tà kà pehz debbesim sneegdamees.

Tomehr tahdu kalnu, kà Faulhornu, jeb Kuhstragu usfahpt jeb usjagt irr masa leeta prett to, to daudj Anglu darra, ir paschi seeweeschi. Prohti wianni usfahpj us leddus kalnee., fur zilweks drihs warr bohja cet. Tanni paschà deenà, kad es us Pitts Langwardu bij usjahjis, kahdas Anglu preilenes us to leddus kalnu Verminu bij usfahpuschas. Bet sinnams ne bes woddoneem. Tschetri waddoni. Kats dabbuja 80 frankus, tas irr kahdi 24 rub. sud.

Gandrihs ilgadd' kahds reisneeks us leddus kalneem bohja cet.

Glabbschanas bakkas.

Kahdā wahziskā v. Bökell f. isdohtā ahrstu-grahmatā laffam, ka 1769tā gaddā Englandes dakters Jenner usgabjis, ka gohwju bakkas derroht zilwe-keem eepohtcht par aissfargaschanu no nifnahm zilwetu bakkahm.

Kad nu no ta eesahkuma laika patlabban tas simtais gads beidsahs, tad stipri zerru, ka man lihds dands stiprakas balsis pazelsees un wehlesees:

1) ka sinnednibas wihri ar mudrahm galwinahm un tizzigahm spalwinahm mums zaur laika-raksteem ihpaschi schinni gaddā us peemianas fwehtschanu laipnigi pasnegtu kahdu itt sewischku stahstijumu pahr to, tā gan no pat sahuma lihds schim irr weizees ar glabbschanas bakku eepohtschanu;

2) ka pohmanni un zitti, kam us to labz prahz, ar augstas waldibas wehleschanu fabeedrotahs us kaut kahdu — lai arri masu ween — labdarribu schai simts gaddu fwehtschanai par peemianu, apzorroht, ka jau tahdu ilgu laiku zilweziba schahdu tik wiffai leelu labbumu pee wesselibas un dshiwibas usturresechanas baudijuse, un

3) ka jo patihkami buhtu, ja tur klahht wehl, lihds tā pee wisseem labbeem eeriktejumeem pasaulē mehds notikt, mahziti wihri un ahrstes, kas ar to publejahs, isdohtu jaunus padohmus un sinnas, tā bakkas, winnu pohteschana un kas wehl tē klahht, paderr, jo labbaki ja-afkohp, pee ka wehl klahht patihkami buhtu dsirdeht pahr to, kad stahstitu un is-skaidrotu, kas wifs tē pee gaismas nahzis un kas par labbu panahzts; — arri par to, ko agrak zaur laiku-raksteem dabujam sinnahht, ka Italijs effoht eedohmajusehes to pohteschannu zittadi isdarriht, prohti, ne wairs bruhzes meesā taihdami, bet eescha eedohdami graudu jeb sirau wihjē (Pillen), jo gribbetum arri sinnahht, tā ar to isdeweess.

Kahds pohmannu beebriš. P.

Par simu.

Swehtdeenā tai 5. Oktober deenā, pulstien 3 pohz pufš-deenas muhsu fwehtreisneeks Schkerberg Janna-gildes nammā klausitajeem stahstihš, ko wiffu redzejis un peedsh-wojis sawā zekā us Jerusalem, pašchā Jerusalemē un wiffā Kanaāna semmē. Biletēs par 30 kap. gabbalā warrehs dabuht Plates funga drikku nammā un fwehtdeen turpat gildes-nammā.

R w i h t e.

No kahdeem labprahhtigeem dewejeem preeksh fwehtreis-neeka N. Schkerberg zaur ffohlm. Mühlberg 3 r. 35 kap. fudr. peesahstii. Redakcija.

Grahmatu sima.

Mupat palikka gattawa un Nihgā pee grahmatu-sehjeja G. Born, Zann-celā Nr. 9, pretim Dohmes bainizai, tā kā arri Jelgawā Fr. Lukas grahmatu-behdē dabujama schahda grahmatina:

Mannas pirmahs dseefmas. Par peelikkumu; Smeekli un jobti Schidiski-Latweeschu wallodā no A. A. G. Enggiefer. Drikk. Nihgā pee Ernst Plates maksa 20 kap. fudr.

Sarakstītājs, kas muhsu lassitajeem jaw daschu gaddu zaur saweem raksteem pasihstams, mums schē pasneeds sawu krahu-minu rihmetu rakstu, kas diwas daktās — weenteehgōs un job-zigōs — noschirti ihpaschi tadeht peemianami, ka tee skaidrā wallodā un Latweeschu garā sarakstīti. Paskatejā schtiera smeeklu-wihlotaji daschu jannu joblu atraddihš, un ia-fakka, ka sarakstītajam, mums dehmahht, isdeweess, peelikkumā garaka jobtu-sikki un smeeklu singes Schidiski-Latweeschu wallodā tahdas salikt, kahdas lihds schim mums wehl nebija. Ar wahrdu japeemiu buhtu: „Bittureij un taggad“ (dseef. Latw. teāteri no F. Michelsohn) „Stee-neeks un Nihdsineeks 1c.“ „Schwabstis, Labkatschinstis 1c.“ „Kā Schihds Nihgu apdseef“ un „Pirkinstis un Pin-kaufstis 1c.“ S.

Mannā drikku-nammā, Nihgā pee Pehtera basnizas patlabban palikka gattawa un irr dabujama:

W i d s e m m e s

wezza un janna

Laika-grahmata

us 1870tu gaddu.

Ar bildehm puschkota.

Laika-grahmatai par peelikkumu irr Dr. Merkela dsh-wez-gahjums, kam waseha Merkela skaisti nodrikketu bildi pa wolti peedahwina klahht. Tad wehl jauts stahstis „Bahrenite“ un zitti majaki stahstini.

Maksa ceseeta 10 un ne-eseetas 6 rub. par 100.

Andeles-sinnas.

Nihgā, 3. Oktbr. Laiks wehjains un leetains.

Linnu-tirgus. Schinnis deenas matraja par krohns linneem 41 lihds 51 rub. un par bralla no 30 lihds 41 rub. par bielawu. Brabletas linnu-sehslas — rub. — kap. par muzju.

Sihla andele. Puhrs tweeschu 4 r. 20 l. lihds 4 r. 30 l. rubju 2 r. 3 l. lihds 40 l. meeschu 250 kap. lihds — l. ausu 1 rub. 30 kap. lihds 150 l., par rubru. Puhrs tweeschu miltu 4 r. 50 l. rubju miltu 2 r. 70 l. lihds 2 r. 80 kap., bibbeletu rubju miltu — r. — l. meeschu putraimu 3 r. 20 l. lihds 3 r. 30 l., oritu putraimu 3 r. 40 l. lihds — r. — l. ausu putraimu 4 r. 50 l., grubdu putraimu — r. — l., sirau 3 r. 40 l. lihds 3 r. 50 l., taruppeku — r. 9 l. lihds 110 l. Pohds fawesta 4 r. 60 l. lihds r. 500 l. Muzja fahls: far-lano 6 rub. 25 l., balta rupja 6 rub. — kap. smalka — rub. — l., almena fahls — rub. — kap. — Stikēš laudu muzjā 10 rub. 50 l., eglu muzjā 9 rub. 50 kap.

Raudas tirgus. Walfis banka biletēs — rub., Widiš usfal-lamas lihlu-grahmataš 100 rubi., neufallamas 92 rubi., Nihjas lihlu-grahmataš — rub., Kurjemmes usfallamas lihlu-grahmataš — rub., 5 procentu ušdemu biletēs no pirmas leeneschanaš 160 rub., no ohtras leeneschanaš 154 rub. un Nihgas-Dinaburaš si-ru-ju-zekā akcijās 125 r. un Nihgas-Jelgawas dšels-zekā akcijās 106 rub.

Lihds 3. Oktbr. pee Nihgas atnahstufchi 2030 luzzt un 1880 luzzt aishghufchi.

No zensures atwochlehts.

Nihgā, 3. Oktbr. 1869.

Atbildedams redaktehrs A. Leitān.

Sluddinaschanas.

Jauna meita, no 14 lihts 15 gaddus wezza, warc preefch semim labbu weetu dabbuht. Dapeleizahs pee Mahjas weesa driffetaja G. Plates lunga, pee Pehtera basnijas.

Okzijone Kohkneffe.

Stä Oktober 1869 tiks daschadas fainneezibas leetas prett ismaltsaschanu wairakshohlitajem pahrdohlas no muishas waldineefa.

Wissus gohdigus pahrdowejus, kurri sawu prezzi linnus jeb linnusehklas

Mihgä stelle, luhstu, lä jouns eefahzejs, mawni ar sawahm prezzehm apmelleht leela Aleksander-eelä pee leela pumpa. Taisnigu ianemfchanu un rittigu oismaltsaschanu us to ahrako wihji apsholu. Mans anteles-wedejs buhs M. Pehfshen.

Tehena-falnä irr pahrdohtrama ta pee Gheld-muishas zella bubbama mahja, ar N 11 apshimeta, netakt no lehgera platscha, lihts ar 2 ebr-begeem, tohtu-dahsu un semmi preefch 10 pubreem lartuppelu isstahdijuma. Sinnaas pahre to warc dabbuht pee fainneefa, pafschä mahjä, wezza Tsegawas jellä N 18, Rudolph nammä, pee Tschahowih lunga.

Limbafschds teel pahrdohis maso nams lihts ar stali, wahgusi un dahsu. Tuwasas sinnaas idohd rohtelungs Kroll, Limbaschu pilsehta. 3

Sawcem draugeem un pashflameem darru sinnamu, ta esuu ianemis no S. Martinson to no jauna celaisitu mahweetu, kur stakös stellingi preefch katra sirga. -- Pehterburgas Abr-Mihgä Kalku-eelä N 8 prettim „mellajant gailim“ un „teihš rohtes“ mahweetai. P. Plats. 2

Semneeku mahjas pahrdohdamas.

Dhgres muishä, Ehrglu basnijas draudse teel wikdejas un arri leelas semneeku mahjas pahrdohdas. Tee, tam patihl tahdas pirki, teel luhgti, lai tai laika no 15ta lihts 25tu Oktober peeteizahs turpat pee tahs muishas dsmilunga. 2

Lai dsmil muishä Warnowih, Kursemme, M-lustes aprinki, 14 wesches no Dinaburgas-Witebikas dselju-zella stanjias Kreelawka, pee Daugawas krasteem, irr mahjas no daschada leeluma pahrdohdamas. Semme dauts mahjas derer preefch kweeschu sehchanas. Einni tohp wissas mahjas ar drohschu tedohschanohs sehti un ieaug, ta wifszaur tanni widetä sinnamä, it ihpafchi labbt. Wissu prezzi pahrdohschana irr weegla zaur turwunä efsosahm pilsehtinahn Kraflau un Druja bes tam wehl Dinaburgas-Witebikas dselju-zelsh un Daugawa to lehti atweegla. Pirtschanas notaisichanas warc laträ laikä Warnowigas m. dabbuht jinnast. 1

Baron von Klüchener.

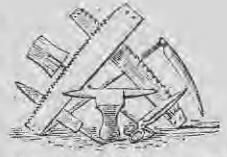
Semneeku-mahjas pirzejem teel ta sinna dohta, la Krimuldes un Pehteruppes basnij-draudse, pee Bihrin un Gilasch-muishas peederigas mahjas no daschada dahlder wedrtibas leeluma ar lab-beem fibrumeem un labbahm plawahm, lä arri ar juhrašweiješchanu, ne tahlu no Pehterburgas-un Limbaschu teelzekeem un to zellu garr juhr-mallu us Mihgu, pahrdohdamas irr. Kam patihl, no schahm mahjahm pirki, lai jo drihs peeteizahs Bihrin-muishä pee ihpafschneela leelunga lihts 10. Oktoberim. 1

Praulenes-muishä no Jurgeem 1870 g. teel isrentera pufmuishä ar 200 puhweretahm tihrama, lihts ar isdewigahm planahm un gannibahm un labbä buhschanä stahwedamahn ehkahn. Mentes neh-mert warc melretees wai Mihgä pee hofgerikis-konjulenta lunga Dr. v. Niasowsky, Mar-stak-eelä, Wol fffch mibta nammä, netakt no Daugawas mallas, woi arri pafschä Praulenes muishä no 10. lihts 13. Oktober.

No polizejas auresleht. Trillehtis un dabbujams pee bilshu- un grohmanu-erikketaja Ernst Plates, Mihgä, pee Pehtera-basnijas N 1.

J. Bürgermeistera

wezzaka Wahju tehrauda, missina un musihka rihku bohde, Mihgä pee rahtuscha, kas jau wairak nekä 75 gaddus pastahw,

doht sinnu, ka ta atkal no jauna dabbujuse: labbalahs englischu kaleju lahtas, ko no weena gadda appalwo, sstruhwstikkus, schtehrs-ahkus, plehschas, sstruhwu greeschamas, eselles smehtu ahmerus, tehraudu, wihles no wissadahn sorlehu, sirgu pinnellus; tad wehl: dehtu, sudmallu- un schtehrsahkus, no wissulabbata engl. lausejama tehrauda, no fabritanteem, tam wabrä Johu Kenyon un Schesfield, — epehrtoht lai katris pehz schahm wabrdu simehm staktahs; arri dabbujam ween- un dubbullstohbru pistoles, ar 4, 6, 7, 9 un 12 schahweencem, no 10 rubleem tahlat. Telscht arri peeminuam, ka wissu, ko pee mahjas buhschanas no schlessera darba waijadisg, tomehr zaur sawu pafschu celaisitu fabrika, ko wadda freeti mahzihš wahju meisters us lab-balo warram appabdah.

Wisseem to warru apsholih, ta dabbuhs labbu prezzi un tiks gohdigi apdeeneti un tadeht luhstu pee mannis nahlt pabteezinatees, woi tä naw.

Gohwu-, sirgu-, strengu-, alkas- un diheles dselju sehdes no wissada rejauma, tä arri dielju sirgu-pinnelli un ahsenmes arli preefch weena un diweem sirgeem teel pahrdohiti leelunä un masumä tai

J. Redlich gruntigä

Englischu magasihne, Mihgä.

A. Th. Thiefs, wezzaka

Englischu magasihne Mihgä,

pahrdohd majohs ehrgla arklus, englischu lahtas sstruhwstikkus, kaleju plehschas, rewolwerus un pistoles.

Sahrki

no daschada leeluma, no 50 lap. f. eefahloht lihts 50 rubl. f. gabbala, irr arween gaitawi dabbu-jami un teel peebahwati no 3

G. Gade, atraifne

Mastawas Abr-Mihgä, Jesus-basnijas eelä N 5. Ed. Zietemann un beedr.

pakk-kambaris un pehrwju bohde, Pehterburgas Abr-Mihgä, Kalku-eelä N 15, prettim Ballobischa eebraufschani.

Wisseem sawcem anteles-draugeem un pash-flameem darram sinnamu, ta julfura zens kritiis un pahrdohdam to taggad par wislehtako zennu.

Krohwa-lukturus

preefch basnijahm un arri tahdas, kas istabas bruhfejamas, wissadäs leelumäs, petrolejuma,

galda- un farramahs lampas

preefch katras bruhkes un waijadshas, tapat fainneezibas rihkus un traufus no porze-lano, glahses un saijantfes mahjas-turrefchanä bruhfejama, peedahwa par lehtu un negrohsamtu zennu

J. F. Mayr,

Kalku-eelä pretti J. Redlich lunga Englischu magasihnet.

Walmeerä.

Gummi kalloschas (wirs-kurpes) no labbalahs sortes preefch lungeem un dahmahm dabbuja peesuhittas un peedahwa 2

H. Trey.

Skaltetas ohsolu-sihles

teel pirktas Suworow-eelä N 57, Pehter. Abr-Mihgä pee 3

5 procentu billetes,

kur leelaka winnaste 200,000 rubl. f. dabbujamas pee braht. Kamarin.

Leelas linn'fehlu tihramahs maschines, lä arri blekka seetus preefch linn'fehlahm warc dabbuht pee 2

Julius Gabler.

Wolkowa nammä Melugahwu-eelä.

Fotografijas wistitu laheshu leelumä teel katrä laikä par 2 rubl. par buzzi pataiftas no 2 fotografa Lange

Sieck mahjä, eeprettim Wehrmanna dahsiam.

Tee pashstami un lehti

Sweedru arkli

un arlu dallas preefch 1 un 2 sirgeem, puzj-maschinas, efektu maschinas un kallamas-maschinas pahrdohd A. Sievert un beedr. leelä Jehkaba-eelä N 1, blakkam birschu nammam.

Tanni nalli no 26ta us 27to September tillä Skillin-krohga no-fagti: weeni wahgi, palkatä us peederchm, tumshis-silt lakeereti ar farkanahm srihpahm, kur tas sehbehtis ar lehnt, ar pelletu ruhlu isstis un ar weenu abdas dehti bija; tä-pat arri wehl dauts zittas brauzamas leetas un weens mahs bruhns semneeku sirg, kurram baltis lautumä un weena palkat-lahja balta bija. Kas pahre to llastatas sinnas warc doht, dabbu 10 rubl. sudr. potezibas algas.

Tschigans.

(Stat. N. 34.)

Melders fawaldijahs weenu azzumirkli, bet wiina azzis raustijahs no eefschiga nemeera. Marrina pamannija to, no leelafa stribda gribbedama atfargaht, wiina fazzija apmeerinadama: „Nestribdatees taf!“

„Beet kluff' un eij mahjās,“ wiinaas tehws usbrehzahs, un wiina ne-eedrohfchinajahs, wiinam pretti buht. Wiina gahja lehnam tahtaf.

„Pehter Karstin, taggad es gribbu jums ihfi fawas dohmas isteift,“ melders pagreesahs us jauno kalleju, to zeeti un dufmigi usskattidams. „No juhs fawā mahjā darrat, par to man nekahda dafka, un es arri ne-esmu kahrigs to sinnahht, un ja juhs paschu wezzo Greetu par seewu nemtu! Zif ilgi juhs man tuwumā nenahht, man wifs tas weena alga. Tapat jums arri mannās darrifchanās ja-isturrahs. Par to Tschigana puifi es jums falku: es wiinu prett jums negribbu ismainiht! Redsat, tahdas mannas dohmas! Ja mehs atkal fatiftumees, tad zetfch buhs gan deesgan plats, ka mehs weens ohtram warrefim pa-eet garram, bes ka mehs pasihstamees!“

Neweena wahrda wairaf fazzijis, winsch usgreesa kallejam mugguru, gahja pahri us ohtru puffi zetta un steidsahs prohjam.

Brihndamees Pehters skattijahs wiinam no pafakas; par til aschu winsch melderi nebija turrejis. Netahtu winsch eeraudfija Marrinu stahwoht; fchi skattijahs behdigi us wiinu pahri. Wiina laifam bija tehwa wahrduf dfrdejuft, un kallejam liffahs, itt kà winsch wiinaas azzis affaras redsetu mirfsoht.

Kallejs mihtoja to meitu, bet taggad bija wiffa wiina zerriba, to kahdu reisi par fawu fauft, wehja, jo winsch sinnaja, ka ar wiinaas tehwu grubti meerā falihgt. Taggad winsch buhtu fawu galwu daufijis, tapehz ka melderi kaitinajis. Kas wiinam bija par behdu par meldera darrifchanahm, par tahm wiinam nekahda atbildefchana. Winsch noscheloja fawus ahtrus wahrduf; taggad tas bija par wehlu.

Kà kallejs dohmaja, ta pee wiffa Tschigans weens ween bij wainigs. Jaw ohtru reisi fchis bij pohfidams wiina mihlestitbu aifnehmis, un wiffa kalleja nepatiffchana un eenihdeschana greesahs us Terenzi. Winsch taggad atkal zeeti apnehmahs, pee Terentfcha atreebtees, til lihds ka winsch Tschiganu fastaps.

Dfirnawās arri fchowalkar' nebij meera, un dascha affara tiffa isleeta.

Marrina newarreja fawas firfs fahpes kluffumā fawaldiht, un raudaja. Labbu laifu tehws neliffahs par to ne sinnoht, bet pehdigi wiinam tas bija taf par dauf.

„Kapehz tu raudi?“ winsch jautaja.
Marrina neatbildeja.

„Wai tu tadeht raudi, ka es kallejam pateefibu teizis?“ winsch fazzija usfmeedams. „Es sinnu, ka winsch tew palkatā sfreen, un es dohmaju, ka tas naw wis bes norunnafchanas notizjis, ka mehs wiinu fastappufchi. Wai tu no ta nefa nesinnaji?“

Winsch skattijahs fawai meitai azzis, bet fchi greesa nosarfdama fawas azzis us semmi.

„Tu arweenu effi lepna bijufi! Kà tas nahf, ka kallejs til driht tawu fchehlastibu mantojis, winsch tē til ihfu laifu?“

Marrina wilzinajahs nesinnadama, wai wianai us fcho jautafchanu ja-atbild wai ne — bet til pahri azzumirkfus, tad pazehla wiina galwu augfcham un atbildeja drohfchi: „Tapehz, ka es wiinu mihtoju!“

Melders fmehzahs ruhkti.

„Al tã!“ winsch teiza. „Tu wiinu mihto! Nu, meita, es tew gribbu fazzihht, ka es wiina nemihito. Winsch naw pehz mannas patiffchanas, un es dohmaju, ka es tur arri warru kahdu wahrduu lihds runnahht, kur preefch mannis meitas wihru ismelle!“

„Es til to tew par wihru nemfchu, fo es mihtoju,“ Marrina atteiza spihitigi.

„Aha! Tas gan! Es tewi newarru peespeest! Tu warri arri kalleju prezzeht, ja tu to teefcham gribbi, bet es arri tad warru ar fawahm dfrnawahm un fawu mantibu darriht, fo es gribbu! Til to es tew falku, un tu to warri tam tehwiinam, tam kallejam, atstahstihht: ar mannu uskautfchanu winsch nepalifs man nekad par meitas wihru, fchihf dfrnawās winsch nekad nedabbuhs, un ja winsch mannā ihpafchumā wehl kahdu reisi preefchā nahf, tad es wiinam parahdifu zetta, ka winsch nekad atpalkat nenahf! To falki wiinam!“

Winsch isgahja fadufmojees no istabas.

Marrina raudaja dikti. Wiffas wiinaas firfs fahpes, wiffas isputtejufchas zerribas nahza affarās pee gairmas. Pehz wiinaas dohmahm wifs buhtu zittabi isdewees, ja Terenzis nebuhtu fawu trakto niffi eefahjis. Wiina buhtu ar fawu mihtako lohpa braufufi, nelaimiga stribda eemeflis nebuhtu notizjis, warrbuht Pehteram buhtu isdewees tehwa patiffchenu eemantohht.

Til wiina bija no fawa tehwa zeeta prahta mantofufe, ka wiina zeeti apnehmahs, nekad no Pehtera neatstahtees.

Neddetas jaw bija no ta laifa pagahjufchas, dfrnawās nebija nefas pahrgrohfijees. Marrina tur-rejahs zeeti pee fawas apnefchanaahs. Wiina bija daufreis' ar kallejn frohgā danzohht wai arri pee kahdas draufsenes fastappufi. Ka tas wifs-leelafaja fleppenibā notiffa, tas wiinaus wehl zeetaki fahfcha. Wiini dohmaja gan fchā gan tã, ka warretu melderam prahtu lohjihht.

Schis nepeeminnēja wiffā tai laikā kalleja ne ar weenu wahrdu; kallejs preeksch wianna wairs nebija dšihws. Ka Marrina daubfreis ar kalleju fastappa, to wansch gan sinnaja, un tas kurrinaja arweenu wairaf wianna dufmas. Winnam sahpeja, ka wianna weenigajs behrns winnam prettojahs, un ka tas sawu mihlestibu tahdam wihram dahwajis, ko wansch ne azzu gallā newarreja eeraudstht.

Ferenzis winnam jo deenas wairaf patikka. Tas darrija, zil wansch spehja, lai sawam fainneekam patiktu. Schis arri to atstina. Nekad nebija winnam til kreetns puifis bijis, us ko wansch wiffās weetas warreja ustizzees. Wai tas tad arri nebija pehz kahrtas, ka wansch scho prett zitteem aistahweja un winnu arweenu wairaf pee few willa, jo wairaf zitti winnu atstumma?

Ferenzis gan bija nekahrtigi dšihwojis un apfahrt blandijees, un wianna karstas affinis bija winnu us daschu pahrgalwigu nedarbu kahrdinajufchas, bet zitti arri to bija darrijufchi, un no ta laika, ka wansch melderam par puifi, wansch rahbijahs par gluschi zittu zilweku palizzis. Wansch dšihwoja kahrtigi, bija uszihtigs un ustizzams; wianna weenigs preeks bija, kad wansch wiffu melderam pa prahtam darrijis.

Un tomehr Ferenzis sajuttahs fewi nelaimigaku, nekā wansch kaut kad papreekschu buhtu bijis. Winna firdi kaisliba kwehloja, ko wansch ne muhscham newarreja sawaldiht. Lihds schim winnam gan bij isdeweess to faturreht. Neweens to gan nemannija; tatschu kaisliba bija zaur tahdu sawaldischanu warrenaka un dedstgala palikkufi.

Marrina bija ta, kas wianna kaislibu mohdinajufe. Wansch mihtoja Marrinau til karsti, ka weens to spehji, kam karstas, dedstigas affinis. Jaw agrati wansch to nekad nelaida garram, kad wansch Marrinu warreja dabbut redseht; winnas deht wansch sawu wakkas dšihwi atstahja, un palikka winnas tehvam par puifi. Wansch gribbeja winnai tuwumā buht, wansch tihtoja winnas negribbu pahwarreht un winnas mihlestibu eepelnitees. Kad wansch to buhtu panahzis, tad preeksch wianna nebuhtu nekahds kaweklis wairs, tad wansch winnu jaw par saweju dabbutu.

Lihds schim wansch sawam mehrkam nebija ne fohli tuwojees. Wansch buhtu warrbuht laimigaks, kad kallejam nebuhtu meitas firds peekehrusees. Kallejam Ferenzis to wainu uslikka, ka Marrina wehl arweenu no wianna behdja un winnu nizzinaja, ka agrat. Tadeht wansch kalleju til pat karsti eenihdeja, ka Marrinu mihtoja.

Klufs, meerigs wakkars bija. Wehjsch pakustinaja mas ko lohtu gallotnes. Strahdneeki fenn no lauka mahjās nahkufchi; wifsapfahrt bij klufs.

Tuwu pee mescha Ferenzis gulleja pa pufsi pafschpts krumds. Galwu wansch bija prett rohku

atstuttejis, un wianna azs raudstjahs dohmigi us tahkajahm ptawahm, kur pelleka migla zehlahs.

Dabbas meers un fluffums wianna affinis apmeerinaja. Marrina stahweja Ferentscham prahtā. Kautschu Marrina pret winnu nemas mihligaka nerahbijahs, tad wianna firds nekad to zerribu neatmetta, ka winnam weenreis isdohsees winnas mihlestibu eemantohht. Schi zerriba weenigi winnu wehl drohschinaja. Ko derreja winnam tas, ka melders us winnu labprahtigs — ta pehz wansch ne weenu azzumirkli ilgaki deenestā nepaliktu. Daubfreis jaw winnam bij prahtā schahwees, mihlestibu un zerribu no firds ar warru israut, no dširnawahm un pagasta prohjam behgt un nekad wairs atpalkat nenahht.

Wansch to nepaspehja. Ta warra, kas winnu zeeti turreja, bija stipraka nekā wianna apnemsehanahs. Jo wairaf wansch par to dohmaja, jo wairaf wianna affinis filla. Kalleju, ko wansch eenihdeja, Marrina mihleja — kapehz wianna winnu nemihleja, kas meitu til karsti mihleja? Wansch wiffu buhtu uppurejis, kad wansch weenreis ween warretu Marrinu apfahrt un pee sawas firds speest.

Winnam sahnōs krumds lappas tschabbeja. Isbaidihts wansch lehza augscham, un — kahdus fohlus sawā preekschā wansch eeraudstija Marrinu.

Isbihjufees wianna atlehza atpalkat, kad wianna Ferenzi eeraudstija. Marrina gribbeja behgt, bet Ferentscha dedstiga usskattischanu winnu atturreja. Affinis schahwahs Ferentscha waigōs un strehja ahtri zaur wianna dšihflahm. Nule wansch bija pehz meitas ilgojees, un taggad schi stahweja wianna preekschā ar nosahrkufschem waigeem un bailigi us winnu flattidamees.

Wansch peegahja Marrinai tuwaki. Pats listens meitu laikam fuhrijis; wai wansch warreja isdewigo azzumirkli garram palaiht? Kaisliba pahrspehja wiffu meerigu pahrlischanu, wansch gribbeja winnai wifsmasat fazziht, ka wansch winnu mihle, un ja tas winnam ar buhtu arr sawu dšihwibu ja-aismakka.

„Marrina,“ wansch fazzija un wianna balfs drebbeja, tadeht ka wansch sawu karstu sajufchanu gribbeja meerigōs wahrdōs isteift. „Marrina, es jaw sen ilgojees, tewi weenu fastapt un ar tewi runnahht.“

„Ko tu gribbi? Eij!“ meita runnaja ahtri starpā, sajukkufe fohli atkahpdamees.

„Paleez, Marrina, paleez!“ Ferenzis runnaja luhgdams. „Schodeen' tew jallausahs, ko es teifschu. Es gribbu tew isstahstiht, kas man sen firdi speesch. Es sinnu, tu no mannis behdji, tu manni nizzini — kapehz? Runna, kapehz? Redst, tewis pehz es pee tawa tehwa deenestā nahzu, tewis pehz es esmu darrijis, ko es spehju, lai wansch ar manni meerā buhtu. Tewis pehz es esmu gluschi zits zilweks palizzis! Tu nesinni, kas tas ir, no wisseem tift atstumts un nizzinahts, tikkai tadeht ka mannās dšihflās zittas affinis teff, tu nesinni zil grubti to panest! Duf-

miba un isfamiffeschana manni irr daudsreis dfin-nusch, wiffus zilwekus cenihdeht, un manni pee winneem atreebtees — es ne-efmu to darriis, es efmu fewi paschu pahrwarrejis, tapeh; ka tu mannäs dohmäs manni apmeerinaji, tadeht ka es tew miheleju — jaw no tahs deenas, kad es tewi pirmu reisi redseju.

(Us preefschu wehl.)

Sakkis or Wilku.

Sakkis. Wai Tu arr sinni, Wilzin, ka zilwekam pasaulé dsihwojoht ar skaitu ween jadsihwo? Kas rehkinu neturr, tam nelaimi wiffur kà spohks dsennahs us pehdahm paffat, un kad Nohtschilda tehwa tehws jaw nebuhtu eefahzis pasaulé ar skaitu dsihwoht, tad keiseri un kehmini taggad winna pehznahkameem azzis ne wirsü ne-usmestu.

Wilks. To sinnams gan neweens newarr leegt, un fo tahds wihrs, kà Sakkis, pasaulé peedsihwojis un pahrbaudijis, ar to zits rets kahds warrehs leelitees, bet teiz jel arr, kur baggatibai tas spehks pasaulé tahds nahzis?

Sakkis. Tas aplam waizahs! Baggats zilweks fenn wehl naw, kad winnam tiffat dauds irr, bet tad ween, kad winnam deesgan irr. Kas arween wehl dsennahs wairak faguht, tam wehl naw deesgan, tas arri ihsti wehl naw par baggatu fauzams, bet drihsak par nabbagu; bet naudai arween bijuse leela warra un spehks un — tomehr, kad fapraschanas turklaht naw, tad ar schihs arri ilgi newarr istift. Seltu jaw agrös laikös fahka zee-niht. Wai nesinni, ka jaw Israëta behrni preefsch selta-tekka klannijuschees? Nu, un schodeen wehl wiffa pasaulé tam pascham eltam klannahs un zekös kriht, lai gan laudis dauds gudraki, lepnaki un wairak mahziti irr, ne kà Israëta behrni bija.

Wilks. Kad wisseem til stihws mugguras fauls buhtu, kà wilkam, tad tahdu elku deht, kà selts, sudrabs wai nauda, ne weens nepaklanitohs.

Sakkis. Ut Deews, bratschka! to Tu wehl ihsti nesaprohti; bet to Tu pats ar sawahm azzim dabbutu redseht: kad til laimes mahmina weenu paschu reisi it kreetni mannim usfmaiditohs, tad ne til wilki un lahtsch, bet ir paschi lauwas un zitti warreni swehri preefsch salka klannitohs, un — laime man irr, to es sinnu un us tahs es zerreju, un pee tahs tizzibas es turrohs.

Wilks. Labbi gan, draugs, labbi; pee tizzibas, zerribas un mihlestibas gan katram jaturrabs, bet — fo sakkis tizzeht, zerreht un mihleht proht, to katris jaw sinn: tizz frohtehm, zerre us plinti, un ja tad Tew kreetnas salka pastalas, tad til laidees dahrsä eelschä un mihle bruhnkahpostus, lai tau-laks zeppets teef! Seema wairs naw tahlu.

Sakkis. Wald' jel mutti! Tizz man wai netiz, laimi wehl reis ar laudsi peedsihwoschu. Kad lotterijä winneschu, tad til paskattees, kahds kungs

tad Sakkis buhs! Keelungi tad lai klannahs preefsch mannim.

Wilks. Kas us laimi zerre, tas nelaimi isperre. Tu jaw nupat mahziti, ka zilwekam ar skaitu jadsihwo, bet laikam arri it reis' pehz sawahm paschahm mahzibahm wis nedarri. Ko tad nu klauftaji un pamahzamee lai darra un tizz, kad pamahzitajs pats sawahm mahzibahm til mas mahk pafklauht? Mahzihht laikam buhs weeglafi ne kà mahzeht. Wai tad wehl ta rehkina ne-efi dsirdejis, ka tas beesak noteef, ka zilweks no sibbena teef trap-pihts, ne kà wiasch ar laimi lotterijä fatrahpahs.

Sakkis. Lai nu weens wehl noklaufahs un salka, ka semneeks mutkis. Kas to dohmatu, ka tahds mescha wilks arr proht til smalku rehkinu isrehkinahht?

Wilks. Kas taggadejös laikös rakstihht, rehkinahht un lassihht neproht, ta ne mas par mahzitu zilweku newarr faukt.

Sakkis. Tas pee pilssehtneefceem ween tã buhs, lam zitta darba naw, un kas nesinn, kà laiku kawehht. Daschs jaw teizahs aprehkinajis, zil ilgi engelim laika wajaga no debbesim notrihtohht. Widsemmë kahdã pilssehtã prohwejuschi isrehkinahht, zil ilgã laikã uhdens no awota warroht istizzeht, bet Deews sinn, wai to bes forka, wai stipras tappas arr warr isdarriht?

Wilks. Warr arr buht; gudriba zekahs, sinna-schanas wairojahs. Us semmehm laudis taggad til pat mahziti kà pilssehtã, bet Tu ilgi Mihgã dsihwodams ne mas nesinni, kà taggad us semmehm klajjahs: ffohkas drihs buhs wairak ne kà frohgu un skrihweru un rakstneeku wairak ne kà lassitaju, dseefmi-neeku wairak ne kà dseedataju. Iseij til kahdas werstes no pilssehtas laukã, tuhliht to nomannisi. Krohgös wiffi wahrti ar krihtu un ohglehm apskrihweti, tãpat kà schenku=istabu wiffas seenas ar zihpareem pilnas.

Sakkis. Paldees par tahdu sinnu! Preeks nudeen, tahdu wallobu dsirdeht. Bet kad ar ffohlahm arween tã us preefschu ees, tad teescham arri tahs schenku=istabas seenas ar laiku tã wairs netiks apskrihwetas.

Wilks. Tas jaw arri fahk mittetees, jo us nelihdsenahm seenahm tee zipparu-rehkinumi azzihm arween tahdi kà dubbulti israhdahs, bet ar blakku spalwahm skrihwejoht taf dauds mas glihtaki isdohdahs.

Sakkis. Uha, kundsin! sinnu gan, kas Tew prahtã. Tee dubbulti krihta rehkini arri Mihgã un Selgawã, Behsis un zittãs pilssehtãs us daschahm seenahm un stendereem buhs atrohdami, bet ta waina wis naw neds krihtam, neds seenai. Drihsak to wainu warretu list dubbultahm azzihm wai dubbulteem pirsteem.

Wilks. Ar dubbultahm azzihm zilweks taf laikam labbaki warrehs redseht, ne kà ar weenkahrschahm?

Sakkis. Kà nu katr'reis, jo azzis daschadas, daschada pehrwè, brihscham raibas, brihscham dub-bultredfigas, tàpat brilles arri. Silweli arri daschadi un winnu dabbas arri. Dascham azzis glahfi mas warr panest un drihs fahf affarohf, wai tumschas wai farkanas mestees, wai meegainas palift, zittam tahs atfal par daudj usflaidrojahs, tà ka wehlaki fillu brilli dabbu nehfaht.

Wilks. Wai tà? To es pats arr gandrihs esmu peedfihwojis. Wina'reis tif netif tahdu fillu jaun-mohdes brilli buhtu eemantojis, ja tif mas ilgaki ballè pakawetohs, un ja meefneeks, kas tif mihligs bija, mannim tahdu peedahwaht, nefahktu baiditees, ka pascham ruhmes nepeetrubfstoht, fur wezzàs deenàs brilli uslift, jo zits wihrs dsihrahs schim drufku deggunu atdfiffinahrt, kas no leela karstuma jaw par gabbalu laistijahs tà faules pufke.

Sakkis. Mett meeru ar tahdahm wallodahm! Jo ja to atfal kahds dabbu dsirdeht, tad ir Lawam deggunam gals wairs nebuhtu tahdu. Ta ne kahda jauna leeta: kas drabbineem pa pufku maifahs, to zuhkas arri apehd, un — kas dsih-rès un ballès laifu nodfihwo, tas tur arri it lehti un ahtri warr tift ne tif pee fillas brilles ween, bet pee bruhna degguna arr, wehl bruhnaku tà pettatu!

A. A. G. G.

Kà Fridrikis Leelojs (wezzajs Fritis) us daschu schelastibas luhgfschanahs atbil-dejis.

Schis lehniasch mehdsja us wiffahm luhgfschanas grahmatahm, fo winnam rakstija, ar ihseem wahr-deem fawas nosajzifchanas tai leeta usrakstihf. Tè gribbam daschas tahdas atbildes lassitajeem preefschâ lift.

Potsdamas pilssehtas bekkeri luhdsja reis', lai winneem no frohna magasfinahm labbibu dohtu. Fridrikis usrakstija us grahmatahs massu: „Winni 500 lastas dabbutuschji; winni kanattas, rahststeesai winnus preefschâ janemm.“ Kahds Berlines kaufman-nis mellejahs, lai winnam uskauj ruma fabrifu ee-taifihf; lehnina atbilde bij: „Rad tew juppis — ! es wehlohs, ka tas giptigs, nejauks dschreens nemaš nebuhtu un netiftu dserts.“ — Lehnina jahjamo firgu usraugs, kas preefsch lehnina Englands bij firgus eepirzis, luhdsja, lai winnam par to statmeis-tera wahrdu uswehloht. Lehnina atbilde: „Winsch irr pee firgu eepirfschanas fretni sadfiss; winnam ar to meerà japaleef, ka es tai leeta fluffu zeefschu; bet winnu tadefht par statmeisteri eezelt, tahds nerris es wis ne-esmu.“ — Rad tas Schihds, kurra us-raudfifschana lehnina naudas leeschana bija, melle-jahs, wai winsch newarroht ar tschetreem firgeem brauft, lehniasch usrakstija: „Warr gan, bet weenu paffat

ohtra.“ — Kahds, kurra nomirruscha seewa par wezmahfes ammatu it gaddu 75 dahlderus bij dab-bujuse, luhdsja, lai winnam arri tohs ismalfajohf. Lehnina atbilde: „Winsch jaw newarr seewifschahm gruhfà laifà palihdseht.“ — Rad Berlines fuhr-manni luhdsja, lai winneem par teem firgeem at-lihdfina fo Kreemi karra laifà lihds aiswedbuschi, lehniasch peesihmeja: „Wai winneem naw arri par to fahdi ja-atlihdfina, fo grehfu pluhdi padarriju-schi?“ — Weens teefas-kungs, kas fuhdsjahs, ka ohtrs, kas ne-effohf tif ilgi deenejis, tà schis, effohf leelafà ammatà eezelts, dabbuta par atbildi: „Man stali leels pulks firgehsetu, kas jaw ilgi deen, bet ne tapeh, ka lai winni par statmeistereem paleef.“ — Kahds kambar-kungs dabbuta par weenu rakstu, fo Dahnu printscham bij dahwajis, setta dohti un grehsenu ar dahrgeem afmineem; schis dema lehni-nam par to sinu. Fridrikis peerakstija: „Es wehlu laimi, ka tahda deedeleschana laimejufees.“

S. A.

Swarriga sinna preefsch seewifschahm.

Wihri, kas ar daschadahm aprehkinafschanahm publehjahs, irr isrehkinajuschji, zif seewifschtu, kas weenà wezzumà, no simta sinnamà laifà pee wihra iseet. Schahdu aprehkinumu mehš gribbam fa-wahm smuffahm lassitajahm preefschâ lift, lai win-nas reds, zif katrai wehl zerribas, un ka seewifschai, lai arri winnas gaddu baggatiba it brangi wairoju-tees, nefad tihri bes prezzeschanahs zerribahm newai-jaga buht. Mehš zerram, ka ar scho mehš daschai is-miffuschai, nemeerigai firfninai fo par apmeerinafschanu pasneedsam, un ka mehš daschu fluffu pateifschanu par scho sinu mantosim.

Tai wez. no	libhs	20. gad. iset	no 100 seewifsch.	14½	pee wihra.
" "	20.	" 25.	" " "	" "	52 " "
" "	25.	" 30.	" " "	" "	18 " "
" "	30.	" 35.	" " "	" "	6½ " "
" "	35.	" 40.	" " "	" "	3½ " "
" "	40.	" 45.	" " "	" "	2½ " "
" "	45.	" 50.	" " "	" "	1½ " "
" "	50.	" 55.	" " "	400	3 " "
" "	55.	" 60.	" " "	400	1 " "
" "	60.	" 70.	" " "	1000	1 " "

No scha aprehkinuma redsams, ka isdewigajs laifs preefsch apprezeschanahs neprezzetahm seewifschahm irr tai wezzumà no 20ta libhs 25tam gaddam; jo tai laifà iseet pilniga pufke no wiffahm neprezzetahm seewifschahm pee mihra.

Isfluddinaschana.

Wene kapitale no septine defmite ruble preefsch wene labbe andele ar telahdinem tel mellete us dime simte projente no
Joffe Bunte Rebbchazke,
pe wezze bijuse swarre.

Atbildedams redaktehrs A. Leitan.

No Bensures atwehlehts.

Rihgà, 3. Oktober 1869.

Drikkhts un dabbutams pee bilschu un grahmata-drikketaja Ernst Plateš, Rihgà pee Wehtera-baj nizas.